

Τεθέντος λοιπόν ότι εκ της δύσεως και ιδίως εκ της Αγγλίας δρείλομεν να προσδοκώμεν την άρωγήν εκείνην, ήτις χρήζει όπως ο Έλληνισμός άνδρωθή και καταλάβη την εμπρέπουσαν αύτω θέσιν εν τή Ανατολή ως στοιχείον άπαραίτητον ίσορροπίας εν αύτῃ και τῇ Εύρώπῃ, και μή περιορισθῇ άσυνειδήτως και ελέω των Ισχυρών διά βίου εις τήν σημερινήν εσχάτην γωνίαν τῆς έαυτοῦ πατρίδος, ποία όφείλει να ἦ ἡ τοῦ Πανελληνίου ένεργεια, ποία ἡ κρίσις του, ποία τὰ όπλα όπως αντιμετωπίσῃ τόν επικείμενον κίνδυνον; Απλαῖ διαμαρτυρία; άλλ' αὐται θα έχωσι τήν αὐτήν αξίαν ἢν έχον αἱ διαμαρτυρίαί, ας οἱ διαμελισθέντες άτυχεῖς Πολωνοὶ εξέδοντο, άφου άφῆκαν τοὺς έχθρούς των να καταλάβωσιν άναχητὶ τὰ φρούριά των ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ διαιτητοῦ, ἢ εκείναι των πρὸ έτων τινων έκθρονισθέντων ἡγεμόνων τῆς Ιταλίας. Διατριβαὶ αἰσθηματικαὶ και ίκτεήριοι άρηγοῦμεναι τὰς ὑπηρεσίας ας ὁ Έλληνισμός κατά τήν αρχαιοτητα πολυτρόπως παρέσχεν εις τήν Εύρώπῃν; Αλλ' ἡ διπλωματία συνήθως κωφεύει, διότι άγεται κυρίως ὑπὸ τοῦ νοῦς εις τὸ συμφέρον και οὐχί ὑπὸ τῆς καρδίας εις αἰσθηματικὰς διαγύσεις, διὸ και αἱ διαμαρτυρίαὶ αὐται θέλουσι λάβει τήν τύχην άλλων παραπλησίων, δι' ὧν και οἱ Πολωνοὶ έπειράθησαν πολλάκις να έκδιάσωσι τήν Εύρωπαϊκὴν συμπάθειαν ὑπὲρ εκυτῶν, ὑπομεινόμενοι τὴν παράδειγμα ὑπὸ τοῦ Σκωτσέζου ἡ διασώζον τῆς Βιέννης και αὐτῆς τῆς Εύρώπῃς ἀπὸ τῆς ἡμισελήνου.

Ποία λοιπόν τὰ μέσα δι' ὧν ἡ Έλλάς όφείλει να έκτυπώσῃ αὐτὴ ἡ ἰδία τὸν άληθῆ, τὸν γνήσιον γεωγραφικόν της χάρτην, ν' άποδείξῃ τὸ πλαστὸν και ὑποβολιμαῖον παντὸς άλλου, εξηγούντος ότι, ως έχουσι δῆθεν τὰ πράγματα, ἢ Έλλάς οὐδὲν άλλο εἶναι ἢ Γεωγραφικὸν ὄνομα, ὡσπερ και περὶ Πολωνίας τὸ αὐτὸ ελέχθη μετὰ τὸν διαμελισμὸν αὐτῆς;

Εὐτυχῶς δι' ἡμᾶς οὔτε κατόπιν έορτῆς έρχόμεθα, τουτέστι μετὰ τετελεσμένα γεγονότα, οὔτε κατά τὸν 18ον αἰῶνα διατελοῦμεν και ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις και συνδυασμοὺς ὡς οὐδ' έπετελέσθησαν ἢ μάλλον διεδοματίσθησαν έτερα πολιτικὰ καιουργήματα, ὅμοια πρὸς τὰ εν τῷ έργαστήριῳ τῆς σημερινῆς πολιτικῆς και διπλωματικῆς καιρησίας εισέτι ὑπὸ χάλκευσιν ὑπάρχοντα. Οσοῦν όμως και αν ἦ βέβαιον ότι κωσοφορῶνται τοιαῦτα κατά τοῦ Έλληνισμοῦ έγχειρήματα, ὅσα και αν ἦ κεκορυφωμένη εις ἡμᾶς ἡ αγανόκτησις κατά παντὸς έξωτερικοῦ πολεμικοῦ λογωῦ ἢ έργου έπιβουλευομένου προφανῶς και ὁπισθόηποτε τῇ Έθικῇ ἡμῶν ὑπαρξίν, τοσαύτη και άπαιτεῖται άκρα περιρρίσεις να άσφαλῶς βυθίσωμεν και τὸν παλῶν ἡμῶν ακούσωμεν

επι τοσοῦτον μόνον, εφ' ὅσον πρόκειται πυρετωδῶς και σωματῶς να έργασθῶμεν πρὸς έπίτευξιν τοῦ σκοποῦμένου, ἀπελευθέρωντες συγχρόνως πᾶσαν ἰδέαν προκλήσεως ἰδίως πρὸς τὰς έπιφθαιμιώσας τήν Ανατολήν δύο γείτονας αὐτῇ μεγάλας δυνάμεις.

Αποσκορακίζοντες λοιπόν πρὸς ἡμῶν τὰς άγόνους και βιαία παραφορὰς εις ας δύνανται να ώθήσῃ ἡμᾶς ἡ αἰσθησις τῆς βαθείας ὀδύνης ἢν εὐλόγως έμπιστῇ ἢ έξυφαινομένη έπιβουλή; ἀπολακτικίζοντες πᾶσαν ἰδέαν έπιβλαβῶς μικροπραγμοσύνης ἢν χαρακτηρίζουσι έπίσημοι διπλωματικαὶ ἢ δημοσιογραφικαὶ πολεμικαὶ κατά των Ισχυρῶν, δέον ν' άσπασθῶμεν τήν σύνεσιν μόνον και τήν μετριοπάθειαν εις τήν πρὸς τούτους ἡμετέραν συμπεριφορὰν και πολιτείαν, έντός των ὅρων εκείνων ὅμως, οἵτινες δὲν ελέγχουσι άδυναμίαν ἢ ποταπότητα και εξ' ελέους εκλιπάρισιν τῆς εὐνοίας αὐτῶν.

Ἡ Έξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, τὸ πνεῦμα και τὸ γράμμα τῆς Έλληνικῆς δημοσιογραφίας και εν γενεὶ ἡ άγωγή ἡμῶν πρέπει να ὦσι τοιαῦται, ὡστε ν' άφελωσιν ἀπὸ τῆς Αὔστρίας και τῆς Ρωσίας τήν ἰδέαν, ότι ἡμεῖς θεωροῦμεν αὐτὰς ἢ τήν έτέραν εξ' αὐτῶν συνενόχους και συνεργάτας εις τὰ εν Μακεδονία κατά τοῦ Έλληνισμοῦ τεκταινόμενα. Διὰ τούτου δὲ θέλομεν άρη εκ τοῦ μέσου τήν προκατάληψιν και διειπιστίαν εχέμεν αἰτίνας εὐδέποτε ὡς οὐδ' εἰ τὸς θούνατους, και ας οὐκ Ισχυροὶ, και τοι μή έχοντες τὰ αὐτὰ ἀπέναντι τοῦ τρίτου ἀσθενῶς συμφέροντα, και τοι έχοντες διεστῶσαν άλλήλοισ ἀπέναντι τούτου πολιτικῆν, πολλάκις εκμεταλλεύονται, ὅπως τὰς χρησιμοποιηθῶσιν έλαστος πρὸς ἕδιον αὐτοῦ ὄφελος και αναλώμασι τοῦ αδυνάτου αὐτοῦ.

Εκ τούτων μεταβαίνοντες εις τήν εξέτασιν τοῦ σπουδαιοτέρου ἀπάντων, τουτέστι ὅποια πρέπει να ἦ ἡ πρὸς τήν Τουρκίαν και τήν Αὔτιν πολιτεία ἡμῶν και ὅποια τὰ μέτρα τὰ ληπτέα πρὸς περιποίησιν και εξέγερσιν τοῦ εθνικοῦ φρονήματος εν Μακεδονία ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, όφείλομεν να έχωμεν εκ των πρώτων ὑπόψιν, ότι ἰσάμεθα ένώπιον διεθνῶν ὑποχρεώσεων πρὸς φίλην δύναμιν οἷα ἡ Τουρκία, ὧν ἡ παραβίασις συνεπάγεται τὰ σοβαρώτερα ἀποτελέσματα ἐπὶ βλάβῃ ἡμῶν.

Ὁ Βούλγαρος άκριβῶς διά λόγου φιλετικῆς ζηλοτυπίας οὐδέποτε πρὸς τὸν Έλληνα συμπάθησις, καιροφυλακῶν δὲ παντοτε τήν εὐκαιρίαν να έξωτερικεύτῃ διά πραγμάτων τοιαύτην πρὸς τοῦτον αντιπαθειαν, πρῶτον εν έτει 1821 άπέσχε και τῆς έλαχ τῆς αναμιξεως εις τήν γωνικὴν κατά τοῦ κοινοῦ πολεμικοῦ εξέγερσιν, ἀκολούθως και πάλιν εξέδηλωσεν αὐτὴν έπιχειρήσασθαι και έπέτυχεν χάρισμὸν τούτου

τῆς Οἰκουμενικῆς Έκκλησίας, ἐπὶ τέλους δὲ και νῦν δε πρὸς τήν Έξαρχίαν έπέτυχεν και τήν πολιτικὴν του αὐτονομίαν διατρανοὶ και τι πλέον τουτέστι τήν ἰδέαν τοῦ Πανβουλγαρισμοῦ.

Οὐδὲν άλλο λοιπόν αὐτὸς ἀνακικῶν ἀδιαλείπτως εν τῷ νῷ, ἢ πῶς να ὑποσκελίσῃ και έξοντώσῃ εἰ δυνατόν τὸν Έλληνισμὸν και ενταῖς έντεῦθεν τοῦ Αἴμου χώραις, συμπληρώσῃ δὲ τὸ έργον του διά τῆς ἀποβροφήσεως πασῶν των χωρῶν αὐτῶν μετὰ τοῦ Βυζαντίου ως πρωτεύουσης μιᾶς μεγάλης Βουλγαρίας, εκμεταλεύεται εις τοῦτο τήν εσχάτην κατάπτωσιν τῆς Τουρκίας, ἢτις εν τῇ άκρα άδυναμία της σκέπτεται βεβαίως ότι εις οὐδὲν άλλο δύνανται να στηρίξῃ τήν παράτασιν τοῦ βίου της εἰμῇ εις τήν ένουσιν τῶν καθῶν τῆς ζηλοτυπίας και αντιπαθείας, ας διατρέφουσι άλλήλοισ αἱ ὑπ' αὐτὴν έτερογενεῖς φυλαὶ, και εις τὸ πῶς να καταστῶσιν ἀμοιβαίως αὐται ἐδᾶλλακται και έτομένως ἀσύμφωνοι εις τήν διανομήν τῆς εδωρικῆς λείας.

Τὰ τρωτὰ μέρη τοῦ πολεμικοῦ ἡμῶν προδίδονται ὡς αὐτῆς τῆς τακτικῆς ἢ ποιεῖται χρῆσιν πρὸς κατάκτησιν τοῦ ἀμφοσθητουμένου πεδίου. Και ὅντως ελέγγεται ἤδη οὗτος κατάφορος ότι εξακολουθεῖ έρπων δουλοπρεπεστατα, ως ὁμοιος αὐτῷ μουζίκος παρὰ τῷ κυριάρχῳ του, και έξωτερικεύει εις τοῦτον πιστύτητα και ἀφοσίωσιν ἀπερίοριστον. Διὰ τῆς έξαρχίας του, τοῦ κτόρων, πολλῶν έξωνημένων ὑπαλλήλων και άλλων πολλαπλῶν μέσων γαλκεύει ἀδιαλείπτως παρὰ τῇ Πύλῃ σκευωρίας και ραδιουργίας κατά τοῦ ἡμετέρου Έθνους, πειρώμενος να πείσῃ αὐτὴν ότι εξ' ἡμῶν και οὐχί εξ' εκείνου ὁ κίνδυνος εις αὐτὴν έρχεται. Κατὰ τοῦ Έλληνισμοῦ δὲ ἀπ' εὐθείας ἀντεπεξέρχεται λάθρως και έπιδεικτικώτατα διά φανάτικοῦ προσηλυτισμοῦ και άγρίων ληστρικῶν έπιθέσεων, ὅπως διά τοῦ τρόμου ἀποπλίσῃ αὐτόν, ταπεινώσῃ τὸ φρόνημά του, παραλύσῃ τὰς δυνάμεις του και ἀπαλλαγῇ ἀπὸ πάσης εις τὸ έργον του έπιφόβου ἀντιδράσεως.

Αἱ ἀδιαλείπτοι ὅμως, και δῆλαι πλέον τοῖς πᾶσιν, αὐτοῦ ένεργεῖαι πρὸς ένωσιν τῆς Βουλγαρίας μετὰ τῆς Ανατολικῆς Ρωμυλίας, συνδυάζομεναι πρὸς τὰς αναρχικὰς προχῆς εις ας εν Μακεδονία και άλλαγοῦ διά των ὡργανωμένων ληστρικῶν ἢ μάλλον άναρχικῶν σιφῶν του κατά τῆς έξουσίας προέρχεται, ἀποκαλύπτουσι τῇ Τουρκία τὸ ὑποκριτικὸν και ὀδύιον αὐτοῦ φανεροῦσιν αὐτῇ ότι ὁ άγὼν εκείνου, δὲν εἶναι άγὼν καθ' ἡμῶν μόνον, αλλά και κατ' αὐτῆς κυρίως, ως ὑπονομεῖων τὸ καθεστὸς, εὐπρόσδεκτον διάφορον, εἰ ἢ ἄρα, κατ' ἕν ἢ ἄλλο τρόπον, τὰ ὅσα αὐτοῦ ὅπλα εις έπίτευξιν ἀντεκίθησιν.

Εάν κατὰ τὸν άμελλοντα χρόνον

νον δε ὁσημέραι έπιτείνονται και εύρύτερος διαστάσεις λαμβάνουσι τοιαῦται καθ' ἡμῶν δολοπλοκίαι και έπιθέσεις, έτυγγάνομεν ὄντες εις διάφορον παρ' ἢν εὐροσκόμεθα θέσιν, εἰαν έφέρομεν δηλονότι στρατιωτικὴν, ναυτικὴν, πολιτικὴν και οικονομικὴν πανοπλίαν, έγγυωμένας τήν αἰσίαν εκβίσιν πολεμικῆς τινος έπιχειρήσεως, εἰαν μή έβλέπομεν διά τοῦ πρίσματος των αὐτοκρατορικῶν συνεντεύξεων έπιτελούμενην νέαν εἰσὸνεί έβραν συμμοχίαν σκοποῦσαν κατά τὰ εὐλογοσ εικάσματα, να μή εἴπωμεν τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ εν γενεὶ εὐρωπαϊκοῦ τύπου, εις τήν διατήρησιν τῆς Εύρωπαϊκῆς εἰρήνης και τοῦ εὐρωπαϊκοῦ εδαφικοῦ καθεστώτος, εἰαν εἴχομεν πρὸ ἡμῶν ἀνεβρίπισμένην και αὐθις εν τῇ Ανατολή νέαν πυρκαϊὰν προκαλοῦσαν τὸ τέλος τοῦ δράματος και δικαιολογοῦσαν τήν ενεργὸν ἡμῶν έπέμβασιν, εἰαν εἴχομεν δέόντως έκτετυλιγμένα τὰ πράγματα, ὅπως καθ' ὑπολογισμὸν τουλάχιστον γινώσκωμεν πρὸς τίνας θα παλαίσωμεν, και έκτεθῶμεν έστω και εις άνισον οὐχί ὅμως και άπονενοημένον άγῶνα, εἰαν εἴχομεν λόγους να πεισθῶμεν ότι και εν τῷ προσεχεῖ μέλλοντι θα διεῖπέ τήν Δύσιν τὸ αὐτὸ εὐνοῦν πρὸς τήν Ελλάδα πνεῦμα, εἰον ἀπὸ τῆς ἀνόδου τοῦ Γλάδστωνος εις τὰ πράγματα ὑπ' αὐτῆς διετρανώθη, εἰαν έπελανθανώμεθα τοῦ Βαδινγκτῶνος ἀνακρούσαντος πρῶναν εν τῇ κρισιμωτέρῃ δι' ἡμᾶς ὥρᾳ, εἰαν ἐπὶ τέλους εἰδωκαλώμεθα εκ τῆς ἰδέας ότι οὐχί πραγματικὰ και ἠκιστα δι' ἡμᾶς, παρήγορα περιστατικά και σοιχεῖα εἰσὶ τ' άνωτέρω, αλλά ἀποκυήματα φαντασίας τεταραγμένης και πεπονημένης ὑπὸ τοῦ δέους και τοῦ εφιάλτου ἀπλῆς σκιοφοβίας, θα συνετάσομεθα τῇ ἰδέᾳ φύλλου τινος τοῦ «Λαοῦ» και θα συνωμολογοῦμεν μετ' αὐτοῦ ότι μόνον βίπτοντες τὸν περὶ των ὄλων κῦβον θα ελυτρώμεθα ἀπὸ τοῦ ἀπειλοῦντος κινδύνου.

Πλὴν οὔτε αἰσιοδοξοῦμεν ἐπὶ τοσοῦτον ὡστε να φρονώμεν ότι μόνον άμυντικὴ θέσις δύνανται να ὠφελήσῃ ἡμᾶς, οὔτε πάλιν αἰσκόμεθα ὑπὸ τοσαύτης ἀπαισιοδοξίας ὡστε να ὑπολαμβάνωμεν εξ' άπαντος ἀπειλιν τὸν ἡμέτερον άγῶνα, και χρήσιμα έπομένως τὰ δρασιμώτερα φάρμακα, ἢ τοι τὰ άκρα μέτρα και τὴν εσχάτην βίαν.

Καί τοι άνομολογοῦντες ότι εις δεδομένας τινὰς περιστάσεις άπαιτεῖται και ὑπερβάλλουσα ενεργεια, ἢτις χαρακτηρίζει τήν μεγαλοῦργὸν διάνοιαν, τήν σιδηρὰν θέλησιν, τήν τεραστίαν δύναμιν πρὸς δράσιν, έπισπωμένας ἀπὸ μὲν των οὐδετέρων τὸν θαυμασμὸν και τήν συμπάθειαν, ἀπ' αὐτῶν δὲ των πολεμίων τὸ σέβας, ὡσπερ εἰδᾶχθημεν οὐμόνον εκ των πολεμίων ἄθλων, αλλά και εἰς τῶν εἰτετέλεσαν προσφάτως οἱ Μαυροβούνιοι, οὐχ ἦσαν έξετάζοντες τὸ πρᾶγμα εκ τῆς εὐσταθίας τῆς ἀπόψεως, τουτέστιν

ΣΤΟΙΒΑΤΕΙΟΣ
 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΤΙΩΝ

κεδονία είναι χώρα καθαρώς Έλλη-
νική, οὐδὲν ἄλλο ποθοῦσα ἢ τὴν εἰς τὴν
ἐλευθερίαν Ἑλλάδα προσάρτησιν τῆς
ἅμα ὡς ἐπίση τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου.

Ἐντεῦθεν ἐξετάζοντες οὐχὶ ἀκρο-
θιγῶς καὶ ἐπιπολαιῶς, ἀλλὰ μετὰ
προτοχῆς ἰδιαζούσης καὶ ἀνταξίας
πρὸς τὴν σπουδαιότητα τοῦ προκει-
μένου ζητήματος τὴν ἐνεστῶσαν κα-
τάστασιν τῆς Μακεδονίας, θέλομεν
πεισθῆ ὅτι οἱ κάτοικοι αὐτῆς, ὡς
περ καὶ οἱ τὰς λοιπὰς τῆς Τουρκίας
Ἐπαρχίας οἰκοῦντες, ἀνευ διακρίσεως
φυλῆς καὶ διὰ πλείους λόγους, εὖς
περιττὸν κρίνομεν ἄπαριθμήσωμεν,
οὔτε ὑπὸ τῆς ἐποφῆς τῆς νοτικῆς
ἀναπτύξεως εἰς θέσιν εὐάριστον δια-
τελοῦσιν, οὔτε ὑπὸ ὑλικὴν ἐποφὴν εὐ-
μοιροῦσι τῶν εἰς τὸν πρακτικὸν βίον
ἐπιτηδεῶν. Ἐάνδὲ τοιαύτη παρίσταται
ἡ ἀληθὴ εἰκὼν τῶν πραγμάτων ἐκεῖ-
σε, ποῖα πρέπει νὰ ἦ καὶ εἰς τί κυ-
ρίως δεῖον νὰ περιστραφῇ ἡ ἐκ τῶν
ἐξωθεν περιποίησις τῶν ἐκεῖσε ὀλο-
φύλων; Ἀρκεῖ ἄρα ἡ ἐξωτερικέουσι
αἰσθηματικῶν ἐκδηλώσεων, ἢ ἡ χρῆ-
σις τῶν συνήθων καὶ ἐφημέρου βίου
προξενικῶν μικροραδιοσυρῶν, ὑπο-
σχέσεων, προτροπῶν καὶ παντοίων
ἄλλων ἀγόνων εἰσηγήσεων, ὅπως πρ-
ρασκευάσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σώ-
μα αὐτῶν εἰς ῥωμαλαίαν ἀντίστασιν
κατὰ πολεμίων, ὑπὲρ ὧν ἀφειδῶς
χαλκεύεται ὁ αἰθέρας καὶ χέεται ὁ
χρυσὸς τοῦ Βορρᾶ; Ἀρκούσιν ἰδιο-
λόγοι τινες ἵνα ἐξεγείρωσιν ἐκ τοῦ
ληθάργου, ἀναστήσωσιν ἐκ τῆς νάρ-
κης, τετρακοσίων ἐτῶν σκληροτάτης
δουλείας τὸ κοινὸν φρόνημα, ὡς περ
δύναται τοῦτο νὰ χωρήσῃ καὶ εἰς
ἄλλας κοινωσίας ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ
ξένου διαιτελοῦσας, ἀλλὰ μεμρφο-
μένας καὶ ἀνεπτυγμένας, ἐνθα ὁ ἄν-
θρωπος ἔχει κατὰ κόρον πάσας τὰς
ἀνάσεις τοῦ βίου, πρέκειψεν εἰς
πάντας τοὺς κλάδους τοῦ ἐπιστη-
τοῦ, ἔχει πλήρη τὴν συνείδησιν τῆς
ἐκτου αἰτίας, γινώσκει ὅτι στερεῖ-
ται μόνον τοῦ δώρου τῆς ἐλευθερίας,
ὑπάρχει εἰς θέσιν ὅπως ἐκτιμῆται τὸ
βορρῆτιμον αὐτῆς, αἰσθάνεται ἐπο-
μένως εἰς τὸν ὑπατον βαθμὴν τὴν
ἐκ τῆς στερησεως τῆς ὀδύνης καὶ
ὄρκει εἰς μόνος σπινθῆρ, ἕα τὸν ἡ-
λεκτρίση καὶ καταστήσῃ ἔνθουον καὶ
ἀκατάσχετον πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν
αὐτῆς; Πάντως οὐχί.

Ἡ σημερινὴ Μακεδονία δὲν εἶναι
οὔτε ἡ ἐπὶ τοῦ Κοσσοῦ Οὐγγαρία,
οὔτε ἡ ἐπὶ τοῦ Κερδίου Ἀλβέρτου
καὶ τοῦ Καβούρ Λομβαρδία, Ἐβρία,
καὶ λοιπά. Εἶναι ἕδος ἐνθα δια-
τῶνται πολλὰ καὶ ποικίλα καιω-
νικὰ ἀσθένεια, ὡς περ καὶ προείπο-
μεν, δι' ἂν λόγον καὶ ἀπαιτεῖται ἡ
χοῖσις φαρμάκων ὅλων διαφόρου φύ-
σεως. Αἰταιεῖται πρὸ πάντων ἡ δα-
ψίλευσις παντὸς μέσου ἐκθεραπεύον-
τος κυρίως τὰ τοῦ πρακτικοῦ τῶν
ἐκεῖσε ὀμοφύλων βίου, ὅπως κατα-
νοήσῃ διὰ ψηλαφῆτης βοήθειας τὸ
μέτρον τοῦ ἡμετέρου αἰσθηματος καὶ
ἐρριζωθῇ αὐτῆς ἡ ἰδέα τῆς ἀδελφό-
τητας καὶ ὁ πόθος ἵνα καὶ αὐτοὶ εἰς
ὑπαμοιῆς συνεργασθῶσιν ὅπως ἐξοι-
κονομήσωσιν ἡμῖν τὸ ἡμισυ τοῦ
πρὸς τὸν κοινὸν ὄρον σταδίου.

Εἰς ταῦτα μὲν ὀνομαζόμενοι θεωρεῖμεν
λίαν ἐπιτάχυνσιν ἵνα ἡ ἡμετέρα Κυ-
βερνήτης διαθέτῃ τακτικὸν χρηματι-
κὸν πῆδρμα κατὰ λόγον τῶν περι-
στάσεων ὑπὲρ πάντων τῶν Ἑλλήνων
Μακεδόνων ὁσοῦν ἴσῃσιν εἰς τὰς αἰ-
φόρους σχολὰς τῆς ἐλευθερίας Ἑλλά-
δος, ὅπως ἐφαλέσῃ ὅτι πλείονα
ἀριθμὸν μαθητευσόντων, πρὸς τὴν
καὶ πάσας τὰς δυνατὰς ἐυκολίας καὶ
μετὰ πραγματικῶν θυσίων, ἐάν δεῖ-
σῃ, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν συναλ-

λαγῶν, εἴς ἑκάστη φύσεως καὶ ἂν
ὦσιν αὐταί, μετὰ τῶν ἐκεῖσε ὀμο-
φύλων καὶ ἡμῶν τῶν ἐλευθέρων.

Ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἐπίσης ὑπο-
λημβάνομεν τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνή-
σεως σύστασιν ταμείου εἰδικοῦ προο-
ριστοῦ εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἐξυ-
πρέσιν τῶν συμφερόντων τῶν ἐν
τῇ εἰρημένῃ Ἐπαρχίᾳ δημογενῶν τὴν
ὑποχρεωτικὴν καὶ ἐκ τῶν ἐόντων
καταβολὴν δημοσίων καὶ δημοτικῶν
χρημάτων εἰς αὐτὸ, δεχόμενον ὡς ἰ-
σως καὶ πᾶσαν ἐκούσιαν ἰδιωτικὴν
καταβολὴν, ὅθεν δῆποτε ἂν προσε-
νεχθῇ τοιαύτη τὴν διαχειρίσιν τοῦ
ὑπὸ προσώπων ἀρμοδίων καὶ τὴν
διαθεσιν τῶν χρημάτων αὐτοῦ εἰς
τρόπον, ὡς τὴν ἀποδοῖα χρήσιμα
πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν ὑλι-
κὴν προαγωγὴν αὐτῶν οὐ μόνον, ἀ-
λλὰ καὶ ἐφόδια, ἐνοουόμεθα καλῶς...
εἰς αὐτοὺς κατὰ πάσης καὶ εἰς ἐκά-
στη ἐνδεχομένης συμβῆσαι ἐπιθέσεως.

Γνωστότατον τοῖς πᾶσιν εἶναι ὅτι
πλείστα Ἑυρωπαϊκὰ δυνάμεις διὰ
πολλοὺς καὶ οὐχὶ τοὺς τυχόντας λό-
γους τὴν μεγίστην σφαιρὴν διδίνου-
τες εἰς τὸν οἰκτεῖον προξενικὸν κλά-
δον ἐν Τουρκίᾳ διατηροῦσιν ἐκεῖσε
προξενικὰ ὄργανα ἀναμφισβητήτου
ἱκανότητος καὶ ἀντάξια τῶν ἀποσο-
λῆς των, κατορθοῦντα οὐν τοῖς ἄλ-
λοις νὰ ἐπιδρῶσιν ἐάσποτε καὶ ἐπι-
βάλλωνται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐσω-
τερικὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, ὁσά-
κις ἀπήτησε τοῦτο τὸ συμφέρον τῆς
δυνάμεως ἢ ἕκαστος αὐτῶν ἐκπρο-
σωπεῖ, οὐχὶ τοσοῦτον διὰ τὸν φόβον
ὅν ἐμπνέει ἡ ἰσχὺς τῆς δυνάμεως αὐ-
τῆς, ὅσον διὰ τὸ ταπεινὸν, ἐξηχειω-
μένον καὶ φύσει ψοφοδὲς τῶν διοι-
κητικῶν αὐτῶν. Ποῖα δὲ ἀναλογία
ὑπάρχει, περὶ τὸ μέτρον μεταξὺ
τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος καὶ
τῶν τῆς Ἑλλάδος ἐν Τουρκίᾳ, ὅπως
ἐλέγξῃ συγγνωστὴν τὴν ἡμετέραν
Κυβερνήτην, ὡς τερῶσαν τῶν ἄλλων
εἰς τὴν δέουσαν ἐκπροσώπησιν τῆς
ἐν αὐτῇ; Τίς ὁ ἀποτολμῶν νὰ
λάβῃ ἀνὰ γείρας τὸν κλάδον τῆς
συναγωγῆς ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἀναίρεσῃ
καὶ αὐτὴν τὴν μομφὴν τῆς προδο-
σίας, ἐάν ἡ ἐφαγίασις τοῦ ἡμετέρου
ἀγῶνος εὐλόγως ἀποδοθῇ οὐν τοῖς
ἄλλοις καὶ εἰς τὴν ῥαθυμίαν, τὴν
ἀδεξιότητα, τὴν ἀτολίαν τῶν ἡμε-
τέρων ὀργάνων, ἅτινα, καὶ τοῖς ὡς
γνωστῶν, ἐν πολλοῖς εἰς τὴν Τουρ-
κίαν οὐκ ἀνταὶ νὰ παίζωσι τὸ πρῶ-
τον τοῦ Κράτους ἐν Κράτει, οὐχ
ἦτον ἦτε ἐκ παντελοῦς ἀγνοίας τῆς
ὑψηλῆς ἀποσολῆς των, ἢ εἰς ἄλλων
λόγων εὖς κατανομάσασμεν, περιορί-
ζονται εἰς τὸν στενώτατον κύκλον
τῆς τυπικῆς ὑπηρεσίας, τὴν ἀπλὴν
ἀνταλλαγὴν πῆς διοικητικῆς ἀλλη-
λογραφίας καὶ τὴν ἐκθεράπευσιν τῶν
ἀναγκῶν τοῦ βαλκαντιῶ των; Ποῖα
ἡ ὑπόληψις τοῦ ἔθνους καὶ ἡ σύστα-
σις αὐτῶν πρὸς τὴν Κυβερνήσει καὶ
τοῖς λαοῖς ἐνείνους, παρ' οἷς προέδρα-
μεν ἡ φήμη ὅτι οὐκ ὀλίγοι ὑπάλλη-
λοι τοιοῦτοι ἀπέχων ἐκ τῶν ψυχῶν
τῆς τραπεζῆς τῶν ἰσχυρῶν, ἢ ἐκ τῶν
ἀποθμάτων τοῦ δημοσίου ταμείου
ἄχρι τῆς σιγῆς τοῦ διερρημοῦ των;

Ἐρρέτωσαν λοιπὸν εἰ εὐνοούμενοι,
καὶ οἱ φύλακες τῶν ἀντιπαλάμων τῶν
ἰσχυρῶν αὐτῶν [ἀπὸ τῆς εἰρημένης
ὑπηρεσίας καὶ εἰς ἀντικατάστασιν
ἀποσταλήτωσαν πρόσωπα πεκτμένα
οὐ μόνον τὴν ἱκανότητα ἀλλὰ καὶ
τὴν τόλμην τοῦ ἀναμιχθῆσαι ἐκεῖσε
καὶ εἰς πράγματα τινὰ εἰσαγωγικά ὡς
ἤρως ἐπιβάλλει τὴν ἐπέμεισιν τῶν
πρᾶσιν ὡς ἐκεῖσε, ὅς ἐκεῖσε ὧν εἶναι
γνωστὴ ἡ πολυχρόνιος εἰς τοῦτο ὑπε-
ροσία καὶ οἷσιν διατρέψασαν πολ-
λάκις καὶ εἰς κρίσιμους περιστάσεις

τὴν ζωηροτέραν φιλοπατρίαν. Δίψην
ἀσθεστον ἔχομεν ὀργάνων τομῆων
πρὸ πάντων καὶ γινωσκόντων ὅτι θά-
ωσι τόσα κέντρα ἐνεργείας, κεφαλαῖ
καὶ χεῖρες συγχρόνως, βουλευόμενοι
καὶ ῥέκται, δι' ὧν ὀργανοῦνται διδ-
σκαλεῖα καὶ εἰταιρίαι, ἐκζητοῦνται
ἢ καὶ ἐκβιάζονται ἔρανοι, κατηχεῖται
ὁ κληρος, διασκορπίζονται Ἐθνικαὶ
ἐφημερίδες καὶ λοιπὰ γράμματα ἔ-
ξωθεν ἐρχόμενα, καταρτίζονται ὀμοια
ἐπιτόπια, διανέμονται εἰκόνας ἔθνη-
κῶν ἄθλων ἐντυποῦσαι τ.λ. Ἑλλήνων
ὅ,τι ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐνετύπωσε τὰς
Βουλγάρους ἢ εἰκὼν τοῦ Κρούμου,
διανέμονται χρήματα, ἐφόδια παν-
τὰ κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ πρὸ οὗ-
τῆς... ὀργανίζονται ἐν ἐνὶ λόγῳ,
συστηματοποιεῖται καὶ λειτουργεῖ ὁ
ἐθνικὸς προσπλητισμὸς, ἐξωπλισμένως
πρὸ τῆς ἐλευσεως τοῦ νυμφίου δι' ὅ-
λων ἐκείνων τῶν μέσων, εἰς κατὰ
λόγον τῆς εὐρύσεως τοῦ κύκλου τῆς
ἐνεργείας, τῶν προσκομμάτων ἢ εἰς
τὸ σταδίου τοῦ ἀπαντᾶ καὶ τῆς βυ-
θμιαίας ἐξεγέρσεως τοῦ φρονήματος
χεῖρας καὶ πρὸς ἀπόρρυσιν τῆς
βίας διὰ τῆς βίας ἐν ἀνάγκῃ.

Τοιαύτη τῆς Κυβερνήσεως ἡρῶν
ἐνεργεία καὶ πολιτεία συδουαζομένη
πρὸς ἐκείνας τῶν ἀτόμων καὶ τῶν
συλλόγων οὐο δῆποτε Ἑλληνικοῦ
κέντρου ἢ γωνίας ἢ ἀναπερρώση βε-
βαιῶς εἰς ἔλασον τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐπὶ
τέλους θέλει θριαμβεῦσαι ἀγὼν ὅστις
ἐνθ' ἰστηρίζεται ἐπὶ τοῦ δικαίου, ἐν
αὐταῖς ἅμα δι' ὅλων τῶν ἀναφλεκτι-
κῶν ὕλων, ὅσας παρὰ τῶν ἡμετέρων
πατέρων τοῦ 1821 ὡς κληρονομίαν
ἔχομεν, καὶ δὲν καταλιμπάνεται εἰς
τὴν διάκρειον τῆς εἰμαρμένης καὶ εἰς
τὸ ἔλεος μόνον τῆς ἱστορίας.

Ἐάν δὲ ἄγχις ὁ τοῦ ἐπέλη ἡ
πλήρωσις τοῦ τελικοῦ ἔργου σκοποῦ
ὑποχρεώμεθα νὰ τρηθῶμεν ἀσθε-
στας τὰς παραδοθείσας ἡμῖν ἀνηρ-
μένως δάδας, ὄφελον συγχρόνως
ν' ἀναμνησθῶμεν ὅτι εἰ πατερες ἡ-
μῶν ἐδουλοῦντο καὶ ἄλλο τι, ὅ
καὶ ἡμεῖς εἰς ἡν ἐντυγχάνομεν ἐξα-
κολούθησιν τοῦ σταδίου ἐκείνων δὲν
πρέπει νὰ καταλιπομεν εἰς τὴν λή-
θην, παραγωνρίζοντες ὅτι αὐτὸ ὕπη-
ξεν ὁ κύριος αἴτιος τῆς ἀναγεννήσεως
πλείστων Ἑθῶν ἐν εἰ καὶ τοῦ ἡμε-
τέρου, ἢ συμπαγῆς καὶ ἀδιεβήκτος
πανοπλία των.

Τὰ λεγόμενα κρημνίσματα ἐν Ἰταλίᾳ
καὶ ἀλλοῦ καὶ ἡ φιλικὴ εἰταιρία
παρ' ἡμῖν ὑπῆρξεν εἰς πραγματικὴν
μοχλοῖ εἰς εὖς ὄφελοντα αἱ Ἐθνικαὶ
ἐξεγέρσεις. Ἡ πῆρα λοιπὸν τοῦ παρ-
ελθόντος, ὁ θρησκευτικὸς σεβασμὸς
πρὸς τὰς πατρικὰς παροδοσίας ἐπι-
βάλλει εἰς ἡμᾶς τὴν ἀνάγκην τῆς
συστάσεως καὶ οὐθῆς ὀμοίων εἰται-
ριῶν, ὀμοίων συλλόγων ἐχόντων δια-
κλαδώσεις οὐ μόνον ἐν τῇ ἐλευθερᾷ
Ἑλλάδι καὶ τῇ Τουρκίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν
τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν τῇ
Ἰσπανίᾳ, ὅπως ἐκ συδουασμῶ πρὸς
τὴν κίνησιν καὶ τὰς ἐνεργείας αὐ-
τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀφ' ἐνδὸς μὲν συν-
τρέχωσι τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ ὀμοφύ-
λου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνιῶσιν ἀπὸ
τοῦτων πᾶσαν γνῶσιν καὶ πληροφο-
ρίαν σχετιζομένης πρὸς τὴν ἐνεστῶ-
σαν κατάστασιν τῆς εἰρημένης Ἐπαρ-
χίας καὶ ἀποκαλύπτωσι τὴν ἀλή-
θειαν ἐν Λονδίῳ, Παρισίῳ καὶ Ῥώ-
μῃ διὰ δημοσιογραφικῶν ὀργάνων
καὶ ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ ἀκατοῦ ἐπι-
σε τόπου καταπολεμοῦσι τὰ ψευδῆ
ῶν Πανοπλίου καὶ ὀμοφύλων ὀμοφύ-
λων νὰ προσεταρτίζονται εἰς τὸ ἔ-
ργον των ὡς ὀμοφύλων ἐκείνων τῶν
ἐγκρίτους φιλέλληνας τῆς Δύσεως,
ὅπως τὸ Ἑυρωπαϊκὸν φρόνημα γινῶ-
σῃ ὅτι ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ δὲν

ἀγορεύει μόνον ὁ Ἑλλήν, ὅστις ἔχει
καὶ συμφέρον ἀλλὰ καὶ ἕτερος ξένος
αὐτῶν, ἀμερόληπτος καὶ βορρῆτιμος
Εὐρωπῆτικῆς. Διὰ τοῦς λόγους δὲ
τοῦτους συνεταιρισμὸν δὲν ἐνοουόμεν
ἐκείνον ὅστις πομπῶδως καὶ μετὰ
θεατρικῆς ἐπιδείξεως συνίεταιται, ὡς
ἀρχὴ κατ' εὐφημιῶν, ζῆ μόνον ἐν
τῇ καταστατικῇ αὐτοῦ καὶ οὐκ ὀλί-
γοι προθυμοῦνται καὶ σπεύδουσι νὰ
μετάσχωσιν αὐτοῦ, διότι μηδεμίαν
ἄλλην θυσίαν ἔχουσι νὰ ἐπιτελέσωσιν
ἢ τὴν τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ὀνόματος
αὐτῶν εἰς τὸ μητρώον τῶν ἐπιτίμων
μελῶν του, ἀλλὰ ἐκεῖνον ὅστις καταρ-
τίζεται ἀνευ βουῆς καὶ θεοῦδου, μένει
ἀφανὴς ἀλλὰ λειτουργεῖ πάντοτε, ἔχει
τὸν ἀκατοῦ παντοῦ καὶ ἐπισημοῦ
τὰ πάντα ἀθέατος καὶ ἀκατάληπτος.

Ἐκθέτες ὡς εἶόν τε σαφῶς τὴν
ἡμετέραν γνῶμην περὶ παντὸς ὅ,τι
δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ὀδῶ-
σιν τοῦ ἔθνικοῦ αὐτοῦ πόθου κρίνομεν
ἐπὶ τέλους σκοπίμον νὰ προσθέσωμεν
καὶ ἕτερον τι ὅπερ κατ' ἡμᾶς παρί-
σταται οὐσίως, διότι αἰρεῖ ἐκ τοῦ
μέσου αἰτίαν τινὰ παράγουσαν οὐχὶ
σημικῶς δυσχεραίας εἰς τὴν εὐστοχον
ἐπιόκων, τὴν ἀκριβῆ ἐπεξεργασίαν,
τὴν ταχίστην ἐκτέλεσιν πρᾶστων Κυ-
βερνητικῶν μέτρων, καὶ τὴν ἐν γένει
ἔσοιμον διεξαγωγὴν τῆς τακτικῆς
καὶ ἐκτάκτου Κυβερνητικῆς ὑπηρε-
σίας ἐν τῷ προκειμένῳ.

Τὸ ἡμέτερον ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν
Ἰπουργείον ἐξ ὧν ἔχει καθήκοντων
ἀπορροφώμενον ἐκ τῶν ἐν γένει ἐξω-
τερικῶν ὑποθέσεων καὶ εἰς πολλὰ πε-
ρισπῶμενον, ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν
προσῆκουσαν εἰδικὴν προσοχὴν του
εἰς ἀντικείμενον ὀποῖον τὸ περὶ οὗ ὁ
λόγος, ὅπερ διὰ τὴν φύσιν του καὶ τὸ
σημαῖον εἰς ὃ περιέστη ἀπαιτεῖ ἰδιαί-
τερον ἡράπνετα καὶ ἀποκλειστικὴν
ἐπ' αὐτοῦ ἀσχολίαν.

Ποῦ, τὴν λοιπὴν διοικητικὴν ὑπε-
ρεσίαν ἀλληλογραφία ἐπίσημος, ἡμιο-
πίσημος καὶ ἐμπιστευτικὴ κατὰ τὰς
περιστάσεις μετὰ τῶν πρᾶστων,
τῶν προξενικῶν ὀργάνων καὶ ἄλλων
Ἀρχῶν ὀδηγεῖ ἀδιάλειπτος καὶ προ-
βεβουλευμένοι εἰς αὐτοὺς; ἐπινοήσις
μελέτη καὶ ἐτοίμη ἐκτέλεσις πολλῶν
ὄφελων ὡς ἐρρήθη μέτρον, ἀποβλε-
πόντων ἀπάντων ἀποκλειστικῶς τὸν
Μακεδονικὸν κλάδον, ταῦτα πάντα
ἐλέγχουσι ἀνεπαρκεῖς τὰς δυνάμεις
ἐνδὸς καὶ μόνου προσώπου εἰς τὴν δι-
εξαγωγὴν αὐτῶν καὶ ἀπαιτοῦσι τὴν
ἐξούρεσιν μέσου δυνάμενον ἢ ἀντα-
ποκρῆθῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τακτικῆς
καὶ ἐκτάκτου ὡς εἰρηται ἐνεργείας.
Χωρὶς δὲν ἄλλοιῶθῃ τὸ παράπαν ἢ
ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἀρμοδιότης
τοῦ Ἰπουργείου, φρονουόμεν ὅτι δύ-
ναται τοῦτο νὰ συστήσῃ ἰδιαίτερον
τμήμα ἐκ καταλλήλων προσώπων
περιβαλλομένων κατ' ἐννοίαν τῶν ἀ-
νωτέρω διασφρον, παρ' ἧν ἔχει ἡ
Γραμματεία καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς
ἀρμοδότης εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν
πάσης ὕλης ἀναγομένης ἀποκλειστι-
κῶς καὶ μόνον εἰς τὸν κατονομασθέν-
τα κλάδον διὰ τὴν ταχίστην διεκπε-
ραίωσιν αὐτῆς; ἐκ μέρους τοῦ Ἰπουρ-
γείου, τρυφόντος μὲν πάντοτε τὴν
ἀνωτάτην διεύθυνσιν καὶ ἐποπτεῖαν
ἐπὶ ἐκείνου, ἀφισμένου ὀμοως εἰς αὐτὸ
τὴν εὐρυτάτην ἐλευθερίαν ἐνεργείας.

Εἰς ταῦτα περιοριζόμενοι καὶ κα-
ταλήγοντες εὐχόμεθα διαπέσει ἵνα
ἔσπορῃ καὶ ὀνοῦν καὶ τὴν γρα-
φία συμπληρώσων ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ
προβλεπόμενου ὀμοφύλων ὀμοφύ-
λων ἀδυναμία, καὶ διὰ τοῦτου εὐ-
δοκῆ καὶ ἐρρήθη ἢ συμπλήρωσις
τοῦ κενου ὃ χωρίζει τὸ ἔθνος ἀπὸ
τοῦ πέρατος εἰς ὃ ἀνάκαθεν καὶ ἐναγα-
νίως ἀτενίζει. Σ. Α. ΨΩΜΑΣ

